

ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՅ ՆՇԱՆԱՎՈՐ ԳՐՈՂ ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲՈՎՅԱՆԻՆ

Դեկտեմբերի 5-ին Արցախի պետական համալսարանի մանկավարժության և սպորտի ֆակուլտետում նշվել է հայ ակադեմիկոս Գրող, մանկավարժ, լուսավորիչ, հայ նոր գրականության հիմնադիր Խաչատուր Աբովյանի ծննդյան 210-ամյակը: Միջոցառու-

մը նախաձեռնել են ֆակուլտետի ուսանողական գիտական ընկերությունը և ուսանողական խորհուրդը:

Ուսանողները ներկայացրել են գրողի կյանքը, գրական գործունեությունը, դիմանկարի պատմությունը՝ արժևորելով նրա գրական վաստակը:

«Աբովյանը մեծ լուսավորիչ էր, այսինքն՝ առաջադիմության միակ ճանապարհը տեսնում էր մարդկանց կրթելու, լուսավորելու, ազգային, հայրենասիրական գիտակցությունը արթնացնելու մեջ»,- իր ելույթում ընդգծել է ուսանողուհի Ռուզաննա Դանիելյանը՝ հավելելով, որ հայ գրականության և հասարակական մտքի պատմության վրա Աբովյանի ստեղծագործությունը խոր հետք է թողել:

Ուսանողները համոզված են, որ նշանավոր գրողի թողած գրական ու մանկավարժական հարուստ ժառանգությամբ կկրթվեն շատ սերունդներ:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ ԱՐԱՐԱՏ ԴԱՐԻԲՅԱՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 120-ԱՄՅԱԿԻՆ

Դեկտեմբերի 2-ին Արցախի պետական համալսարանում կազմակերպվել է ուսանողական գիտական սեմինար՝ նվիրված հայ լեզվաբան, ՀԽՍՀ պետական մրցանակի դափնեկիր, ՀԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ Արարատ Դարիբյանի ծննդյան 120-ամյակին:

Միջոցառումը նախաձեռնել է բանասիրական ֆակուլտետի Ա.Ս.Աբրահամյանի անվան հայոց լեզվի ամբիոնի դասախոս, Բ.Գ.Ք., պրոֆեսոր Օֆելյա Բաբայանը, որին ներկա էին դասախոսներ, ուսանողներ:

Խոսելով Ա.Դարիբյանի՝ բարբառագիտության բնագավառում ունեցած դերից՝ ուսանողուհի Էդիտա Ալթունյանը նշել է, որ մեծ է նրա ներդրումը հայ

բարբառագիտության ասպարեզում: Նա հայտնաբերել է գիտականորեն նկարագրել է 15 հայերեն բարբառներ, գիտահետազոտական աշխատանքներ է կատարել, հրատարակել ուսումնասիրություններ:

«Լեզվաբանը իր գիտական գործունեության հենց սկզբից հանդես է եկել որպես Մառի «ճոր ուսմունքի» ուղղափառ հետևորդներից մեկը: Թե՛ իր գիտական աշխատությունների մեջ և թե՛ իր գործունեությամբ նա ակտիվորեն պայքարել է հանուն «ճոր ուսմունքի» հաղթանակի, նրա լիակատար տիրապետության՝ ոչ միայն խորհրդահայ, այլև ամբողջ խորհրդային լեզվաբանության մեջ»,- ասել է ուսանողուհի Տաթև Բարսեղյանը:

ԱՅ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ՀԱՆՐԱՔՎԵԻ ՕՐԿԱՆ ԸՆԴՈՒԱԶ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐՆ ԱՅՑԵԼԵԼ ԵՆ ԴՊՐՈՑ

ԱՅ Սահմանադրության ընդունման հանրաքվեի օրվան ընդառաջ Արցախի պետական համալսարանի իրավունքի ամբիոնի նախաձեռնությամբ մայր բուհի «Իրավագիտություն» մասնագիտությամբ սովորող մի խումբ ուսանողներ այցելել են Ստեփանակերտի Եղիշե Չարենցի անվան N 7 հիմնական դպրոց և աշակերտներին ներկայացրել Սահմանադրության կարևորությունն ու անհրաժեշտությունը:

ԱրՊՀ իրավունքի ամբիոնի դասախոս Տաթև Գևորգյանի խոսքով՝ նպատակն էր բարձրացնել աշակերտների իրավագիտակցության մակարդակը:

«Այս նախաձեռնության նպատակն այն է, որպեսզի հասարակության մոտ վաղ շրջանում բարձրացնենք իրավագիտակցության մակարդակը, ձևավորենք իրավական մշակույթ, որը հետագայում մեծ դեր է ունենալու յուրաքանչյուրի կյանքում»,- նշել է Տ. Գևորգյանը:

րենք իրավական մշակույթ, որը հետագայում մեծ դեր է ունենալու յուրաքանչյուրի կյանքում»,- նշել է Տ. Գևորգյանը:

ԱՐՑԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

№ 09(223) դեկտեմբեր, 2019

ԱՐՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԱՄՍԱԹԵՐԹ - ЕЖЕМЕСЯЧНАЯ ГАЗЕТА «АРЦАХИ АМАТСАРАН»

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԿԱ ԱՌԹԻՎ ԱՐՊՀ-ՈՒՄ ԿԱՅԱՑԵԼ Է ԳԻՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐ

Անդրադառնալով Սահմանադրության կարգավորումներին՝ Աժ նախագահը նշել է, որ դրանք նպաստում են կառավարման արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված սահմանադրական կարգավորումների գործողություններին, երկրի ինքնիշխանության ամրապնդմանը, ժողովրդավարական գործընթացի հետագա զարգացմանը, մարդու իրավունքների և ազատությունների իրականացման երաշխավորման և պաշտպանության առավել արդյունավետ կառուցակարգերի արմատավորմանը, ներքին հակասություններից զերծ կառավարման համակարգի սահմանմանը, դատական իշխանության և տեղական ինքնակառավարման համակարգերի անկախությանը, անմիջական ժողովրդավարության ինստիտուտների կատարելագործմանը:

«Սահմանադրությունը երկրի քաղաքացիների միջև համաձայնագիր է, քաղաքացու և պետության փոխհարաբերությունների կարևոր փաստաթուղթ, որը երկրի բոլոր քաղաքացիների համար պետք է լինի նույն ծավալով, նույն չափով»,- ընդգծել է Աշոտ Դուլյանը՝ կոչ անելով հետևել երկրի իրավական զարգացումներին:

«Սահմանադրությունը զեկուցումներով հանդես են եկել պատմության և իրավագիտության ֆակուլտետի իրավունքի ամբիոնի վարիչ Ռիտա Առուստամյանը՝ «2017թ. Սահմանադրության ընդհանուր բնութագիրը» և ամբիոնի դասախոս Արմինե Դանիելյանը՝ «Սահմանադրական վերահսկողության ինստիտուտը ԱՅ-ում» թեմաներով:

Ա. Դուլյանը պատասխանել է նաև ներկայացրած հարցերին:

Անդրադառնալով Սահմանադրության կարգավորումներին՝ Աժ նախագահը նշել է, որ դրանք նպաստում են կառավարման արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված սահմանադրական կարգավորումների գործողություններին, երկրի ինքնիշխանության ամրապնդմանը, ժողովրդավարական գործընթացի հետագա զարգացմանը, մարդու իրավունքների և ազատությունների իրականացման երաշխավորման և պաշտպանության առավել արդյունավետ կառուցակարգերի արմատավորմանը, ներքին հակասություններից զերծ կառավարման համակարգի սահմանմանը, դատական իշխանության և տեղական ինքնակառավարման համակարգերի անկախությանը, անմիջական ժողովրդավարության ինստիտուտների կատարելագործմանը:

«Սահմանադրությունը երկրի քաղաքացիների միջև համաձայնագիր է, քաղաքացու և պետության փոխհարաբերությունների կարևոր փաստաթուղթ, որը երկրի բոլոր քաղաքացիների համար պետք է լինի նույն ծավալով, նույն չափով»,- ընդգծել է Աշոտ Դուլյանը՝ կոչ անելով հետևել երկրի իրավական զարգացումներին:

Ա. Դուլյանը պատասխանել է նաև ներկայացրած հարցերին:

	«ԱՐՑԱՆԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ամսաթերթ	Խմբագիր՝ Չ. Սառաջյան	Տպաքանակ 400	Իմացիր քո համալսարանի մասին:
	Հիմնադիր՝ «ԱՐՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՊՊԱԿ	Մեր հասցեն՝ Ա.Գոշի 5: Դեռ.՝ (047) 94 04 91	Տպագրվում է Արցախի պետական համալսարանի հրատարակչության տպարանում	Այցելիր asu.am կայք: www.asu.am

ՀԱՐԳԱՆՔԻ ՏՈՒՐՔ՝ Ի ՀԻՇԱՏԱԿ 1988 Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 7-Ի ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԻ ԶՈՂԵՐԻ

Սպիտակի երկրաշարժի 31-րդ տարելիցի կապակցությամբ դեկտեմբերի 7-ին Ստեփանակերտի քաղաքային հուշահամալիրում բազմաթիվ քաղաքացիներ իրենց հարգանքի տուրքն են մատուցել

ամենդ զոհերի հիշատակին: Հարգանքի տուրք են մատուցել նաև ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը, բուհի պրոֆեսորա-դասախոսական կազմը և ուսանողները:

«ԷԴԻՑ ՊՐԻՆՏ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐՏՆՕՐԵՆԸ ՀԱՆԴԻՊԵԼ Է ԱՐՊՀ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Դեկտեմբերի 6-ին ոչ ֆորմալ կրթության ծրագրի շրջանակում Արցախի պետական համալսարանում «Էդից Պրինտ» հրատարակչության հիմնադիր-տնօրեն Մկրտիչ Կարապետյանը հանդես է եկել դասախոսությամբ: Դասախոսության թեման էր «Ժամանակակից տեխնոլոգիաները գրահրատարակչության մեջ»:

ԱրՊՀ ռեկտոր Արմեն Սարգսյանը ողջունել է հյուրին և շնորհակալություն հայտնել համալսարանի այցելելու ու դասախոսությամբ հանդես գալու համար՝ ընդգծելով, որ տարեցտարի մեծ թափ է ստանում ոչ ֆորմալ կրթության ծրագրի շրջանակում կազմակերպվող դասախոսությունների ընթացքը: Ռեկտորը նշել է, որ «Էդից Պրինտ» հրատարակչությունում են հրատարակվում ԱրՊՀ գրեթե բոլոր գիտական աշխատությունները, գիտական տեղեկագրերը:

ստեղծագործություններ: Մ.Կարապետյանը, խոսելով հրատարակչության կայքի մասին, նշել է, որ կան բազմաթիվ գրքեր, ուսուցողական խաղեր, հանելուկներ, որոնք նպաստում են երեխաների տրամաբանական մտածողության զարգացմանը, ստեղծագործական երևակայության և գրքի նկատմամբ հետաքրքրության մեծացմանը:

«Արդեն 26 տարի է, ինչ գործում է «Էդից Պրինտ» հրատարակչությունը, և այդ ընթացքում հրատարակվել են 5000-10000 ամուն գրքեր, որոնք նախատեսված են տարբեր ոլորտի և տարիքային տարբեր խմբերի համար», - ասել է հիմնադիր-տնօրենը՝ ընդգծելով, որ այսօր տպագրվում են նաև երաժշտական, ինտերակտիվ աուդիոգրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, ինքնուրույն ընթերցանության գրքեր, դասագրքեր, մանկական գրականություն, ինչպես նաև հայ դասական գրողների

Հանդիպման ընթացքում բանախոսն անդրադարձել է նաև թարգմանական գրականությանը՝ նշելով, որ վերջին տարիներին հրատարակչությունը զբաղվում է նաև թարգմանական գրականությամբ, ինչը մեծ վաճառք ունի Հայաստանում. հետաքրքրված են հատկապես երիտասարդները:

ԱՐՊՀ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱԶՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ ԵՆ

Արցախի պետական համալսարանի մանկավարժության և սպորտի ֆակուլտետի ուսանողները պարբերաբար մասնակցում են մարզական տարբեր մրցույթների՝ զբաղեցնելով առաջնակարգ տեղեր: Այդ առիթով զրուցել ենք ֆիզիկական դաստիարակության և նախնական գիմնազիկական պատրաստության ամբիոնի վարիչ Սուսաննա Հայրապետյանի հետ:

Խոսելով տարվա մարզական կյանքից՝ մեր

քաղաքի աշխատանքային կոլեկտիվների միջև սեղանի թեմիսի մրցումներում ԱրՊՀ թիմը գրավել է 2-րդ տեղը՝ ընդգծելով, որ թիմի կազմում ընդգրկված էին ԱրՊՀ ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Գեորգի Սահակյանը, ամբիոնի վարիչ Սուսաննա Հայրապետյանը և դասախոսներ Արթուր Պետրոսյանը, Արայիկ Ֆիրյանը:

զրուցակիցը նշել է, որ այս տարի կայացել են 20-րդ ուսանողական խաղերը, որն անցկացվել է Երևանում: «Մասնակցել ենք մի քանի մարզածևերով՝ սեղանի թեմիս, հրաձգություն, հնգամարտ, վոլեյբոլ, և նշված մարզածևերով անհատական ու թիմային հաշվարկով մրցամակային տեղեր զբաղեցրած ուսանողները պարգևատրվել են մեդալներով, գավաթներով, հավաստագրերով և դիպլոմներով», - ասել է նա՝ հավելելով, որ նույնների 2-ին Ստեփանակերտ

Ամբիոնի վարիչը կարևորել է նմանօրինակ մարզական միջոցառումների անցկացումը՝ նշելով, որ դրանք նպաստում են ուսանողների մասնագիտական ունակությունների ամրապնդմանը, տեսական գիտելիքների գործնականում կիրառմանը, ֆիզիկական պատրաստության դերի բարձրացմանը: Նա նաև նշել է, որ առաջիկայում ևս ուսանողները մասնակցելու են տարբեր մարզածևերով մրցումների:

ԱՄՓՈՓՎԵԼ ԵՆ ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՅԻ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Դեկտեմբերի 4-ին Արցախի պետական համալսարանում ամփոփվել են Աշոտ Շահիջանյանի 90-ամյակին նվիրված մաթեմատիկայի օլիմպիադայի արդյունքները: Օլիմպիադան կազմակերպել է բնագիտական ֆակուլտետի մաթեմատիկայի ամբիոնի վարիչ, ֆ.մ.գ.թ. դոցենտ Լիանա Աբրահամյանը, որին մասնակցում էին Արցախի Հանրապետության բոլոր շրջանների, ինչպես նաև Ստեփանակերտի տարբեր դպրոցների 11-ից 12-րդ դասարանների 60 աշակերտ:

Լիանա Աբրահամյանի խոսքով՝ նպատակն էր փնտրել տաղանդներ և նման միջոցառումների շնորհիվ աշակերտների շրջանում հետաքրքրություն առվազանել մաթեմատիկայի և, ընդհանրապես, բնագիտական ֆակուլտետի մասնագիտությունների հանդեպ:

Բնագիտական ֆակուլտետի դեկան, ք.գ.թ., պրոֆեսոր Վոլոդյա Միրզոյանը շնորհավորել է մրցանակային տեղեր զբաղեցրած աշակերտներին և պարգևատրել պատվոգրերով:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 3-Ը ՀԱՇՄԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐՆ Է

Արցախի պետական համալսարանում հաշմանդամների միջազգային օրվա առթիվ կազմակերպվել է կլոր սեղան-քննարկում: Միջոցառումը կազմակերպել են մանկավարժության և սպորտի ֆակուլտետի մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դասախոսներ Ռոզալյա Հարությունյանը և Իննա Մկրտչյանը, որին ներկա էին դասախոսներ, ուսանողներ:

Խոսելով օրվա խորհրդի մասին՝ Իննա Մկրտչյանը նշել է, որ հանրության ուշադրությունը պետք է կենտրոնացնել հատուկ կարիքներ ունեցող մարդկանց իրավունքների պաշտպանությանը՝ համախմբելով սոցիալական տվյալ խմբի նկատմամբ ուշադիր մարդկանց:

Լուծելու հասարակության խոցելի խմբերի խնդիրները, որոնք բազմազան են՝ սկսած շրջակա միջավայրի մատչելիության և հավասար պայմանների ապահովումից մինչև բժշկասոցիոլոգիական, հոգեբանական վերականգնման միջոցառումների իրականացումը,- ասել է ուսանողուհի Ալիսա Խաչատրյանը՝ հավելելով, որ օգտագործելով զարգացած երկրների փորձը՝ պետք է ստեղծել այնպիսի հասարակություն, որտեղ հաշմանդամը կապրի լիարժեք կյանքով:

«Հասարակության մեջ տարիներ շարունակ հաշմանդամության երևույթի հետ կապված տիրել են մի շարք բացասական դիրքորոշումներ. նրանց հաճախ դիտարկում են որպես թույլ, անկարող, անգործունակ և խնամքի կարիք զգացող անձ», - նշել է ուսանողուհի Մելինե Ղալայանը:

«Այսօր մեր պետությունն անում է հնարավորը՝

ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ-ՔՆՆԱՐԿՈՒՄ՝ «ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆԸ՝ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉ» ԹԵՄԱՅՈՎ

Դեկտեմբերի 6-ին Արցախի պետական համալսարանում տեղի է ունեցել կլոր սեղան-քննարկում՝ «Կրթությունը՝ տնտեսության զարգացման բաղադրիչ» թեմայով: Հանդիպումը նախաձեռնել էր տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկան, տ.գ.թ., դոցենտ Ռուզաննա Մանգասարյանը, որին ներկա էին դպրոցների տնօրեններ, կրթության ոլորտի պատասխանատուներ, համալսարանականներ:

համակարգից եկած ավանդույթները, այնպես էլ արևմուտքից ներթափանցած ժամանակակից տեխնոլոգիաների ազդեցությունը», - ասել է Ռուզաննա Մանգասարյանը՝ հավելելով, որ ժամանակակից աշխարհը գնում է դեպի ինովացիոն տնտեսություն, որի հիմքը մարդն է և նրա միտքը:

ԱրՊՀ ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր Գեորգի Սահակյանը կարևորել է թեմայի քննարկման անհրաժեշտությունը՝ նշելով, որ այդ ուղղությամբ լուրջ քայլեր են նախատեսում կրթության որակը բարձրացնելու համար: «Բավականին բարդ գործընթաց է, որը պահանջում է փոփոխություններ կատարել ինչպես տարբեր օղակների գործունեության մեջ, այլև մտածելակերպը փոխելու առումով»:

Քննարկման նպատակն էր վեր հանել կրթության ոլորտի խնդիրները՝ փորձելով գտնել լուծման ուղիները: Քննարկման մասնակիցները մատնանշել են ոլորտի խնդիրները՝ աշխատաշուկայի ինտեգրում, կռուպցիոն ռիսկեր, բնագիտական ուղղվածության մասնագիտությունների հանդեպ հետաքրքրության նվազում և կարևորել բարեփոխումների ճիշտ ռազմավարության իրականացումը:

Ուսանողները ևս հանդես են եկել ելույթներով՝ ներկայացնելով կրթական համակարգի վերաբերյալ շրջանավարտների, ուսուցիչների, ԱրՊՀ շրջանավարտների ու պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի հարցման արդյունքները, դիտարկել տնտեսապես զարգացող երկրների կրթական համակարգերի առանձնահատկությունները:

Ողջույնի խոսք է ասել դեկանը՝ նշելով, որ գիտակրթական համակարգը յուրաքանչյուր երկրի հեմասյուններից մեկն է, և այսօր փոքր պետությունները հիմնական շեշտը դնում են ռեսուրսների արդյունավետ օգտագործման վրա, որից կարևորվում է ինտելեկտը և որի զարգացման աղբյուրը կրթությունն է:

«Ներկայումս ԱՀ կրթական համակարգը կանգնած է լուրջ մարտահրավերի առաջ. կրում ենք ինչպես խորհրդային ժամանակահատվածի կրթական

ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆՈՒՄ

Դեկտեմբերի 2-ին Արցախի պետական համալսարանի հոգեբանական կենտրոնում մեկնարկել էր հոգեբանական դասընթաց, որը վարում էր հ.գ.թ., դոկտոր, պրոֆեսոր, ԵՊՀ դասախոս, «Անիմա» հոգեբանական ծառայությունների հայկական կենտրոնի հիմնադիր-տնօրեն Վլադիմիր Միքայելյանը: Հանդիպմանը ներկա էին ԱրՊՀ ՈՒՇՀՀՅԱ գծով պրոռեկտոր Վիտյա Յարամիշյանը, դասախոսներ, ուսանողներ:

Պրոռեկտորը ողջունել է հյուրին՝ շնորհակալություն հայտնելով համալսարան այցելելու և դասընթացը վարելու համար՝ կարևորելով դասընթացի նշանակությունը ուսանողների՝ պրակտիկ հմտությունները զարգացնելու և նոր գիտելիքներ ձեռք բերելու առումով:

Վլադիմիր Միքայելյանը խոսել է հոգեսոմատիկայի մասին՝ նշելով, որ այն առաջատար ուղղություն է զարգացած երկրներում:

«Ժամանակակից աշխարհում հոգեսոմատիկ են համարվում հիվանդությունների 90%-ը, հատկապես ամենատարածվածներն են թոքախտը, խոցային, օնկոլոգիական հիվանդությունները, տուբերկուլյոզը, որոնց հիմքում ընկած են հուզական ռեակցիայի արդյունքում առաջացած սթրեսն ու լարվածությունը», - ասել է նա՝ հավելելով, որ յուրաքանչյուր օրգան սերտորեն կապված է համապատասխան հույզի հետ:

Նշենք, որ դասընթացը ուղեկցվելու է գործնական պարապմունքներով:

***

Դեկտեմբերի 5-ին Արցախի պետական համալսարանում հոգեբանական դասընթացի շրջանակում հ.գ.թ., դոկտոր, պրոֆեսոր, ԵՊՀ դասախոս, «Անիմա» հոգեբանական ծառայությունների հայկական կենտրոնի հիմնադիր-տնօրեն Վլադիմիր Միքայելյանը հանդիպել է ոլորտի մասնագետների հետ: Հանդիպմանը ներկա էին դպրոցների հոգեբաններ, հատուկ մանկավարժներ, սոցիալական մանկավարժներ, լոգոպեդներ, դասախոսներ, ուսանողներ:

Ներկաները քննարկել են ոլորտում առկա խնդիրները՝ փորձելով գտնել դրանց առաջացման պատճառները և լուծման տարբերակները:

Մասնավորապես, խոսելով դեռահասների ազդեցիկության պատճառներից և տարիքային առանձնահատկություններից, Վլադիմիր Միքայելյանը նշել է, որ դեռահասները ինքնապաշտպանությունը արտահայտում են ազդեցիկ մի-

ջոցով: «Ազդեցիկ դրսևորումները լայն դաշտ են ներառում: Դեռահասության տարիքը խոցելի տարիք է. առաջին անգամ առնչվում են մեծահասակի հույզերի հետ, որոնց նրանք չեն տիրապետում: Նրանց վարքը կապված է ինքնագնահատականի պահպանման հետ», - ասել է մասնագետը՝ հավելելով, որ այդ տարիքից սկսած կարևորվում է արտաքին տեսքը, որը ուղեկցվում է ամբողջ կյանքի ընթացքում:

Նա ընդգծել է, որ նրանց համար ողբերգական հետևանքներ կարող են ունենալ արտաքին տեսքին կամ մտավոր կարողություններին վերաբերող արտահայտությունները:

Հոգեբանը մատնանշել է նաև խնդրի լուծման ուղիները՝ նշելով, որ ազդեցիկից ազատվելու համար անհրաժեշտ է զբաղվել սպորտով, ընդգրկվել մշակութային միջոցառումներում. «Խնդրի լուծման տարբերակ է առաջին դասարանից երեխաներին ըստ միևնույն խառնվածքի նստեցնելը»:

Հանդիպման ավարտին Վլադիմիր Միքայելյանը պատասխանել է ներկաների հարցերին:

«ԻՐԱԶԵԿ ՔԱՂԱՔԱՑԻՆԵՐԻ ՄԻՎՎՈՐՈՒՄ» ՀԿ-Ի ԿՈՂՄԻՑ ԱՐՊՅ-ՈՒՄ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԵԼ Է ԴԱՍԸՆԹԱՑ

Դեկտեմբերի 9-ին «Իրազեկ քաղաքացիների միավորում» ՀԿ-ի կողմից Արցախի պետական համալսարանում կազմակերպվել է «Ինչպես լինել մեղիագրագետ. պայքար կեղծ լուրերի դեմ» թեմայով դասընթաց, որին ներկա էին տարբեր մասնագիտությամբ սովորող ուսանողներ:

Ողջունելով հյուրերին՝ ԱրՊՅ ՌԻՇՀՀՏԱ գծով պրոռեկտոր Վիտյա Յարամիշյանը շնորհակալություն է հայտնել նրանց՝ կարևորելով թեմայի արդիականությունն ու այդ ուղղությամբ ուսանողներին գիտելիքներ փոխանցելու անհրաժեշտությունը:

«Իրազեկ քաղաքացիների միավորում» ՀԿ-ի նախագահ Դանիել Իոնիսյանը, ողջունելով ներկայից ընկալողներին, նշել է, որ դասընթացի նպատակն է ներկայից ընկալողներին տալ այնպիսի գիտելիքներ, որոնց շնորհիվ մեղիասպառողը կկարողանա ինքնուրույն հասկանալ, տարբերակել իրական, ճիշտ լուրը կեղծից:

«21-րդ դարում աշխարհում բավականին տարածված են գտնում կեղծ լուրերն ու լրատվական մանիպուլյացիաները: Դա տեղի է ունենում աշխարհի բոլոր այն երկրներում, որտեղ կա ժողովրդավարություն, դա տեղի է ունենում նաև Հայաստանում և Արցախում: Դրա դեմ պայքարի ձևերը թեև շատ են, բայց մենք վստահ ենք, որ ամենաարդյունավետ ձևը մարդկանց կրթելն է, գիտելիք տալն է: Այդ պարագայում կեղծ լուրերի տարածումը չի ունենա այն արդյունավետ էֆեկտը, որը հետապնդում են կեղծ լուրեր տարածողները»,-նշել է Դանիել Իոնիսյանը՝ հավելելով, որ նմանատիպ դասընթացները շարունակական կլինեն, սկսել են Արցախից, բայց նախատեսվում են այդպիսիք կազմակերպել նաև ՀՀ-ում:

Նրա խոսքով՝ երկարաժամկետ առումով պետք է հասնեն նրան, որ ՀՀ-ում, Արցախում բոլորն ունենան այն գիտելիքները, հմտությունները, կարողությունները, որոնց շնորհիվ կկարողանան տարանջատել կեղծ լուրը իրականից, և այդ դեպքում չի լինի կեղծ լուրի խնդիրը:

Հանդիպման ընթացքում լրատվության և քարոզչության մոնիթորինգի ստորաբաժանման ղեկավար Վիկտորյա Անդրեասյանը և փաստերի ստուգման հարթակի գլխավոր խմբագիր Անի Գրիգորյանը ուսանողներին ներկայացրել են այն գործիքները, թե ինչպես տարանջատել կեղծ լուրը իրականից, կոնկրետ օրինակներով ցույց տվել փաստերը ստուգելու գործիքակազմը, ուսանողներին փոխանցել ոլորտի վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքներ:

Նույն խաչատրյանը շնորհակալություն է հայտնել ուսանողներին ելույթների համար՝ ընդգծելով, որ տնտեսագիտության և բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողների համատեղ հանդես գալը պատահական չէր. հայերենը հոգածության կարիք ունի, և բոլորը պետք է պայքարեն հայերենի անաղարտության պահպանման ուղղությամբ:

ԱՐՊՅ-ՈՒՄ ԿԱՅԱՑԵԼ Է ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ՝ ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԱՆԱՂԱՐՏՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՊԱՆՄԱՆԸ

Դեկտեմբերի 4-ին Արցախի պետական համալսարանում կազմակերպվել են գիտական ընթերցումներ՝ նվիրված հայերենի անաղարտությանը: Միջոցառումը նախածռնել է բանասիրական ֆակուլտետի Ավ.Ս.Աբրահամյանի անվան հայոց լեզվի ամբիոնի դասախոս, ք.գ.թ., դոցենտ Նունե Խաչատրյանը, որին ներկա էին ֆակուլտետների ղեկավարներ, դասախոսներ, ուսանողներ:

Միջոցառմանը մասնակցող բանասիրական և տնտեսագիտության ֆակուլտետի ուսանողները հանդես են եկել ելույթներով՝ ներկայացնելով նոր և նորագույն փախառությունների յուրատեսակ կազմությունները՝ բառապատճենումներն ու կիսապատճենումները, ռուսերեն բառերի բազմիմաստության անտեսման հետևանքով առաջացած սխալ կապակցությունները, խոսքում տարածված մերժելի արտահայտությունները, կապերի և հայերեն տարբեր բայերի սխալ գործածությունները՝ ընդգծելով ճիշտ տարբերակները:

Նունե Խաչատրյանը շնորհակալություն է հայտնել ուսանողներին ելույթների համար՝ ընդգծելով, որ տնտեսագիտության և բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողների համատեղ հանդես գալը պատահական չէր. հայերենը հոգածության կարիք ունի, և բոլորը պետք է պայքարեն հայերենի անաղարտության պահպանման ուղղությամբ:

ԱՐՑԱՒԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԹԻՍԸ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ՄԱՍՆԱԿՑԵԼ Է «ICPC» ԾՐԱԳՐԱՎՈՐՄԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕԼԻՄՊԻԱԴԱՅԻՆ, ՍԱԿԱՅՆ ՏԵՂԻ Է ՈՒՆԵՑԵԼ ՏՅԱԾ ՄԻՋԱԴԵՊ

Նոյեմբերի 29-ից դեկտեմբերի 1-ը Թբիլիսիում տեղի է ունեցել «ICPC» ծրագրավորման միջազգային օլիմպիադայի կիսաեզրափակիչ փուլը, որին մասնակցելու հրավեր է ստացել նաև Արցախի պետական համալսարանի թիմը: Թիմի կազմում ընդգրկված էին «Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա» և «Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ» մասնագիտությամբ սովորող ԱրՊՅ ուսանողներ Հրաչ Գևորգյանը, Տիգրան Հովհաննիսյանը, Արարատ Բաբայանը և կիրառական մաթեմատիկայի ամբիոնի դասախոս Արթուր Մնացականյանը, ով թիմի մարզիչն էր: ԱրՊՅ թիմը, ցուցաբերելով զոհացուցիչ արդյունքներ, անցել է քառորդ եզրափակիչ փուլը, սակայն օլիմպիադայի կազմակերպիչները թույլ չեն տվել մասնակցել կիսաեզրափակիչ փուլին:

«Թիմը պաշտոնապես գրանցվել է, ԱրՊՅ-ն Վրաստանում կիսաեզրափակիչին մասնակցելու պաշտոնական հրավեր է ստացել, սակայն ինչ-ինչ պատճառներով կիսաեզրափակիչ փուլին թիմի մասնակցությանը դեմ է եղել Վրաստանի ներկայացուցիչը»,-ասել է Արթուր Մնացականյանը:

Արցախի թիմը պաշտոնական հրավերը ստացել է հենց Թբիլիսիի բիզնեսի և տեխնոլոգիաների համալսարանի (BTU) պրոֆեսոր, Ծրագրավորման աջակցության ասոցիացիայի հիմնադիր Թեմուր Ջարբուայի կողմից և մեկնել Վրաստան:

«Սակայն դեկտեմբերի 1-ին՝ մրցույթի կիսաեզրափակիչ փուլի ժամանակ, Թեմուր Ջարբուայն Արցախի թիմի անդամներին դա հիլիճից դուրս է հրավիրել՝ խոչընդոտելով նրանց մասնակցությանը»,-ասել է ԱրՊՅ դասախոս, մարզիչ Արթուր Մնացականյանը:

ԵՊՀ ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի ղեկան և օլիմպիադայի հայաստանյան տնօրեն Վահրամ Դումանյանի հավաստմամբ, ճնշումները միանշանակ Ադրբեջանի ներկայացուցիչների կողմից են եղել. «Ես այդ ժամանակ կապ հաստատեցի Սանկտ Պետերբուրգի գլխավոր ղեկավարի հետ, որը ներողություն խնդրեց և նշեց, որ դա անօրինականություն է, որ ոչ ոք իրավունք չունի խոչընդոտելու թիմի մասնակցությանը: Սակայն նրանք այդ պահին ոչինչ չէին կարող անել, քանի որ լծակներ չունեն ազդելու: Սանկտ Պետերբուրգի ղեկավարը խոստացել է, որ հաջորդ տարի Արցախի պետական համալսարանի թիմն իրենց կողմից մրցույթին մասնակցելու հրավեր է ստանալու»:

ԵՊՀ կարևոր հաղթանակի և Արցախի պետական համալսարանի թիմի հանդեպ թույլ տված անիրավության մասին «Արմենպրես»-ի թղթակցի հետ զրույցում ԵՊՀ ինֆորմատիկայի և կիրառական մաթեմատիկայի ֆակուլտետի ղեկան, պրոֆեսոր Վահրամ Դումանյանը նշել է. «Սա միջազգային ուսանողական ծրագրավորման ամենահեղինակավոր մր-

ցույթն է, որն ընդգրկում է երկրագունդը: Ընդհանուր առմամբ, մրցույթին մասնակցել է աշխարհի 2000-ից ավելի համալսարան: Կիսաեզրափակիչը հաղթահարելը և եզրափակիչ դուրս գալն արդեն իսկ մեծ հաղթանակ է, որովհետև պայքարը դաժան է ու բարդ»,-շեշտեց նա ու պատմեց, որ վերջին քսան տարվա ընթացքում Ադրբեջանն առհասարակ դուրս չի եկել եզրափակիչ, Վրաստանի տարբեր համալսարանների հաջողվել է երեք անգամ անցնել եզրափակիչ, իսկ ԵՊՀ-ն Հայաստանի միակ բուհն է, որն առաջին անգամ 2017-ին է անցել եզրափակիչ:

Անդրադառնալով Արցախի պետական համալսարանի հետ կապված խնդրին՝ Դումանյանը հիշեցրել է, որ լրատվամիջոցներից մեկի հետ զրույցում Թբիլիսիի ծրագրավորման աջակցության ասոցիացիայի հիմնադիր Թեմուր Ջարբուայն ասել էր, որ դա պարզապես տեխնիկական սխալմունք էր, և Արցախի թիմը գրանցման հետ խնդիրներ ուներ:

«Նա ինձ էլ ասաց, որ գրանցման հետ կապված խնդիրներ կան, բայց ոչ մի հարց էլ չկար: ԱրՊՅ թիմը պաշտոնապես գրանցված էր, ուներ պաշտոնական հրավեր: Ադրբեջանին խրտնացնում է Արցախի պետական համալսարան անվանումը: Ադրբեջանական կողմը պաշտոնապես ոչ մի հայտարարություն չի արել այդ հարցի շուրջ»,-շեշտել է Դումանյանը:

Նա պատմել է, որ Ջարբուայի հետ զրույցել է և հստակ ասել է իրենց տեսակետը, որ Արցախի պետական համալսարանը հայկական բուհ է, ինչպես մեր այլ բուհերը: «Նժարին դրված էր երկու բան՝ միջազգային մրցույթի կանոնները, իսկ մյուս կողմից ադրբեջանական կողմի ցատուներ և կազմակերպիչն ընտրեց երկրորդ կողմը: Նման երևույթները միջազգային ֆորումներում, մրցույթներում հազվադեպ չեն»,-եզրափակել է Վահրամ Դումանյանը:

Այս տարի առաջին անգամ մրցույթն առանձին փուլով անցկացվել է հայաստանյան բուհերի միջև, որին մասնակցել է նաև ԱրՊՅ թիմը, որտեղ ամենաբարձր հորիզոնականները զբաղեցրել են ԵՊՀ թիմերը. լավ արդյունքներ է ապահովել նաև ԱրՊՅ թիմը՝ հնարավորություն ստանալով մասնակցելու տարածաշրջանային փուլին: